

Urinseparering och kompostering av latrin

Den som komposterar sitt toalettavfall och sprider urinen får ett bra gödningsmedel till trädgården och avfallet behöver inte transporteras. Det är viktigt att avfallet hanteras så att det inte orsakar olägenhet för människors hälsa eller miljön. Anmäl hantering av toalettavfall till miljö- och hälsoskyddsmyndigheten.

Den som har en toalett med urinsortering ska återföra urinens näringsämnen till växtligheten. Urin är en ren näringslösning som normalt sett har låga halter av smittämnen och mycket låga halter av tungmetaller. Växter kan lätt tillgodogöra den näring som finns i urin, vilket gör urinen lämpligt som gödningsmedel.

Möjlighet att lagra urin

Eftersom urinen endast ska spridas under växtsäsongen, 1 april – 30 september, är det viktigt att man har möjlighet att lagra urin under resten av året. För att räkna ut hur stor lagringskapacitet du behöver, ska du utgå från att det blir 1–1,5 liter urin per person och dygn, och sedan uppskatta antalet dagar du vistas i huset.

Sprid så mycket som växterna klarar

Sprid inte mer urin per ytenhet än växtligheten kan tillgodogöra sig och det krävs där-för en tillräckligt stor bevuxen yta, t.ex. gräsmatta, rabatter eller odlingar. En bevuxen yta på minst 100 m² per person vid normalt fritidsboende och minst 200 m² per person vid permanent boende brukar vara lämpligt.

Tät och åldersbeständig urinbehållare

Urinbehållare ska vara tät och utförd av åldersbeständigt material som tål högt pH. Om du samlar urinen i plastdunkar sprider du den lättast genom att vattna ut den med vattenkanna som har en stril. Urin som samlas i en ejektortank kan lätt spridas om du kopplar tanken till trädgårdsslangen. En flottör visar när tanken är full.

Sprid urinen på rätt sätt

Urin ska spridas på marken och inte i marken. Sprid den nära marken och bruka eller vattna snabbt ner den i jorden. Bäst är att sprida urinen på kvällen eller när det är fuktigt väder så att kväveförlusterna minskar. Urin får inte spridas med sprinkler och den får inte heller spridas i närheten av vattentäcker.

Hur ska latrinen komposteras?

Toalettavfall ska behandlas så att risken för att skadliga mikroorganismer sprids i miljön minimeras. Latrin ska därför komposteras en täckt behållare som är tät mot marken och ventileras på lämpligt sätt. Placera behållaren på betryggande avstånd från vattentäcker och från

angränsande fastigheter och, om möjligt, skydda den för insyn.

Kompostbehållaren

Med många toalettlösningar följer latrintunn-or som det går att kompostera i. Man kan också kompostera i en latrinkompost där det färska avfallet läggs. Sådana finns färdiga att köpa eller man kan bygga en själv.

Tillräckligt med syre, men lite fukt

Det är viktigt att kompostmassan har tillgång till syre för att nedbrytningen ska fungera. Sätt till tillräckligt med strö, torv, sågspån eller liknande så att all fuktighets suggs upp. Även torrt gräs och torra löv kan blandas i.

Kompostera minst ett år – varmkompostering

Latrinerna ska komposteras i minst 6 månader. Under komposteringen får inte ny latrin tillföras. Under komposteringsperioden måste komposten uppnå en temperatur på minst 50 °C för att hygieniseras. Efterkompostera gärna i ytterligare 6 månader innan latrinkomposten används som jordförbättringsmedel.

Långtidslagring

Om inte komposten inte uppnår en temperatur på minst 50 °C under komposteringsperioden är processen att betrakta som långtidslagring. Då måste latrinerna/fekalierna lagras i minst två år för att materialet ska vara tillräckligt hygieniserat och kunna användas.

Den färdiga latrinerna ska tas omhand på den egna fastigheten.

Anmäl till miljöförvaltningen

För att få ta hand om ditt eget toalettavfall krävs att du gör en anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Skicka anmälan innan du påbörjar hanteringen.

Avgift för handläggning

För att handlägga anmälan tar miljöförvaltningen ut en avgift enligt den taxa som är fastställd av Kommunfullmäktige.

Hantering under ansvar

Hantering av toalettavfall får inte orsaka olägenheter för människors hälsa eller miljön. Om olägenhet uppstår kan miljö- och hälsoskyddsnämnden med stöd av miljöbalken meddela föreläggande om skyddsåtgärder eller förbud mot kompostering/urinhantering.

Lagar och regler

Se de lokala föreskrifterna om avfallshantering för Uppsala kommun. De finns på Uppsala Vatten och Avfalls webbplats www.uppsalavatten.se

Miljöbalken och annan nationell lagtext finns att hämta på Rättsnätets webbplats www.notisum.se

Mer information

För mer information om latrinkompostering se avloppsguidens hemsida: www.avloppsguiden.se eller

kontakta miljöförvaltningen
tel. 018-727 43 04,
måndag - torsdag kl. 09.00-11.00